

ПІМЕНОВА А.Г., ст.гр. ТЕМС-09-В

Науч. руков: Капильцова В.В., к.е.н., доц.

Донецький нац. універ. економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського
м. Донецьк

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Проанализировано современное состояние рыночной экономики Украины, выявлены основные причины её упадка, а также определены основные направления и мероприятия эффективной экономической политики государства с целью повышения её конкурентоспособности и возобновления экономического роста.

Актуальність. Економіка – це основа життя людини і суспільства в цілому, адже вона утримує усі інші галузі суспільної діяльності. Високорозвинена ринкова економіка – це оптимальне поєднання засад, притаманних товарному виробництву, та цілеспрямованій політиці державного регулювання економічних процесів, до яких належать конкуренція, попит й пропозиція, вільне ціноутворення. Державне регулювання доповнює ринковий механізм, що в сукупності становить єдину систему макроекономічного регулювання народного господарства країни.

Ринкова економіка розвивається циклічно: економічне зростання змінюється занепадом виробництва, а процвітання – кризою та депресією. Складність сучасного стану розвитку економіки України пов'язана з її ринковою трансформацією. Вона виражається у приватизації, демонополізації господарства, поглибленні інтеграції у світове господарство [1].

Сучасний стан ринкової економіки України характеризується суперечливими тенденціями, що породжуються як об'єктивними факторами, так і помилками та прорахунками в економічній політиці. З одного боку, це падіння попиту на українську продукцію, з іншого – проблеми, пов'язані з фінансами. Найголовніші причини економічного спаду в Україні зумовлені формуванням нераціональної структури промисловості. Так, зношення промислового обладнання підприємств, низька продуктивність праці та недостатня кількість підприємств, які виробляють товари на експорт призвели до повної відсутності конкуренції між виробниками. Саме тому більшість національної продукції не відповідає міжнародним нормам і стандартам, що робить її неконкурентоспроможною на світовому ринку [2].

Мета дослідження: визначення основних напрямів та відповідних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності вітчизняної ринкової економіки України у межах реалізації ефективної економічної політики держави на сучасному етапі розвитку.

Основна частина. Враховуючи те, що Україна має могутній індустриальний та науково-технічний потенціал, в цілому ситуація на ринку

складна, але не критична. Для того, щоб підвищити конкурентоспроможність вітчизняної ринкової економіки необхідно створити достатню кількість підприємств в Україні, які б приймали участь у світовій торгівлі та формували конкурентне середовище. Оптимальним варіантом розв'язання цієї проблеми є розробка заходів, спрямованих на реформування існуючих підприємств та створення нових. Реформування передбачає демонополізацію, роздержавлення та приватизацію, які б сприяли структурній перебудові існуючих підприємств, а також реструктуризації застарілих, які потребують повного оновлення матеріально-технічної та сировинної баз. Створення нових підприємств повинно базуватися на розвитку малого та середнього бізнесу, які б залучили вітчизняних та іноземних інвесторів для участі у світовій торгівлі. Головним фактором, який зумовлює необхідність кардинального реформування вітчизняної ринкової економіки та підвищення її конкурентоспроможності, є вибір курсу на формування відкритої економіки та інтеграцію у світові економічні ринкові структури. Реалізації цього курсу заважають недосконалість форм і методів державного регулювання економічного розвитку, недосконалість податкової системи, нестача інвестиційних ресурсів, слабка сировинна та матеріально-технічна бази, які викликають диспропорції в окремих підгалузях. Слабка інноваційна активність та практична відсутність результатів адміністративних реформ та інституціональних змін також викликають помітний спад виробництва.

Загрозу всій політиці ринкового розвитку становлять поширення та зростаючі масштаби тіньової економіки, криміналізація економічних, майнових та фінансово-банківських зв'язків, а також грошового обігу. Засоби захисту від криміналізації економіки, що застосовуються в Україні, є недостатніми та неефективними [3].

Отже, сучасний світовий ринок характеризується високою організованістю, інтелектуальним кадровим забезпеченням та науково обґрунтованими правовими засадами. Створення умов економічного зростання сучасного ринку України та усунення проблем економічного спаду, на наш погляд, можливо досягти шляхом впровадження таких основних заходів:

- підтримка нових підприємств (шляхом зменшення податкового навантаження для підприємств, які виробляють додану вартість і створюють робочі місця, а також за допомогою дерегуляції їх діяльності);
- створення сприятливого інвестиційного середовища, що включає зменшення податкових та відсоткових ставок;
- певний тиск у напрямі реформування старих підприємств (шляхом зміцнення приватної власності у довгостроковій перспективі й застосування, за допомогою податкової системи, стягнень за діяльність, яка приводить до зменшення вартості у короткостроковому періоді);
- вдосконалення чинного господарського законодавства;
- легалізація тіньового сектору економіки;
- активізація малого та середнього бізнесу;

- вдосконалення системи оподаткування;
- відновлення традиційних та засвоєння нових зовнішніх правил ринку збуту.

Висновки. Таким чином, на основі вище зазначеного, можна констатувати: економічна політика, що реалізовувалась в Україні, досить довго заважала розвитку та реалізації потенціалу національного ринку. Незважаючи на невітшну ситуацію, перспективи росту ринкової економіки України небезнадійні. Країна володіє значним потенціалом розвитку. За рахунок високоосвічених трудових ресурсів, внутрішнього етнічного балансу та близького розташування до європейських ринків вона має цілком реальні можливості для стабільного економічного піднесення.

Бібліографічний список

1. **Нікітін А.Д., Линова С.Н., Хромін В.К.** Економічна теорія: Підручник для вузів / К.: Генеза, 2010. – 235с.
2. **Фесенко Р.В.** Основні аспекти сучасної активізації експортної діяльності підприємств України / Р.В. Фесенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 2. – С. 19-24.
3. **Зарицька І.А.** Особливості функціонування банківського капіталу в глобальному економічному просторі / І.А. Зарицька // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 2. – С. 129-143.